

Навіщо знову перекладати Біблію?

Більшість землян зараз має доступ до повних або часткових перекладів Біблії зрозумілою мовою. На сьогодні попит на Біблію в Україні залишається великим. У Біблійному товаристві щодня видають близько чотирьох тисяч примірників Святого Письма, а за 2017 рік товариство розповсюдило більше трьохсот сімдесяти тисяч Біблій.

Анатолій Райчинець – заступник генерального секретаря Українського біблійного товариства: «370 тисяч Біблій – це великий показник. І це говорить про те, що в українському суспільстві на сьогоднішній день є запит на Боже Слово, на Біблію».

Дуже часто переклади Біблії робили у співпраці різних церков. Філолог Дмитро Цолін каже, що це дуже корисно і необхідно. Тому що одноконфесійний переклад приречений стати Біблією переважно для цієї церкви. Але, наприклад, хоча Іван Огієнко був православним митрополитом, це не робить його переклад вузькоконфесійним.

Дмитро Цолін – доктор філологічних наук із Національного університету «Острозька академія»: «Дуже багато претензій є до техніки перекладу, до стилістики його української мови, взагалі до укр.мови Огієнка, але до того, що він не спотворював текст, на користь якимось доктринальним справам, ми можемо сказати твердо, він цього не робив».

Найпоширеніший україномовний переклад Біблії належить саме Івану Огієнку. Підхід у нього до перекладу був досить виважений. Тому його варіант і став популярним серед українців. Старіші переклади Куліша та Левицького мають помітні недоліки.

Василь Луцишин – віце-президент Українського біблійного

товариства: «Переклад Огієнка на теперішній час є класичним відображенням тої золотой середини. Тобто, вірність буквальному розумінню тексту Святого Письма і дохідливість, адаптованість до сприйняття».

Дмитро Цолін – доктор філологічних наук із Національного університету «Острозька академія»: «Старий переклад, який робився Кулішем, потім Левицьким і Пулієм, в ньому відчувається що дуже слабе знання перекладачами мов оригіналу. Там відчувається, що вони були не достатньо компетентні. В Огієнка цього не має, він працював добросовісно з мовою, але подекуди він виявляє настільки буквальні переклади, що вони просто втрачають зміст, або втрачають свої дискурсні характеристики, текст важко читати».

Поява Острозької Біблії свого часу також стала спробою зробити новий старослов'янський переклад Біблії. Цей переклад робився на основі Септуагінти – грецького перекладу Святого Письма. Чи користувалися редактори Острозької Біблії давньоєврейським текстом Старого заповіту, достеменно невідомо. Вивчення давньоєврейської мови на західноукраїнських землях зафіксовано у XVIII ст. Фундатором таких студій став Симон Тодорський.

Дмитро Цолін – доктор філологічних наук із Національного університету «Острозька академія»: «Симон Тодорський – це український дослідник XVIII ст., він певний час вчився в університеті в Галле, в Німеччині і там викладав. Йому належали перші розвитки в галузі гебраїстики і власне в викладанні цих мов. Ну там звичайно цей ланцюжок з XVIII ст. іде більш чітко, зокрема він пов'язаний з Києво-Могилянською академією, на жаль він був перерваний десь на початку ХХ ст. в першій половині».

Сьогодні в Острозькій академії триває вивчення гебраїстики – науки про стародавню єврейську мову, писемність і культуру. Це необхідно для того, щоб створити наступні переклади Біблії українською мовою.

Дмитро Цолін – доктор філологічних наук із Національного університету «Острозька академія»: «В Острозькій академії ми проводимо програму з білеїстики і гебраїстики, сертифіковану, за участю фахівців із Ізраїлю, Німеччини, США. І мріємо створити на базі Острозької академії такий центр. Тому що для створення нового перекладу, нам необхідна певна кількість фахівців, які б знали дуже добре мову».

Переклад Біблії вимагає від перекладачів цілковитого присвячення часу. Якщо працювати в позаурочний час та у вихідні – процес перекладу розтягнеться на покоління. Найголовніше, що вимагається від перекладачів Біблії – це об'єктивність.

Василь Луцишин – віце-президент Українського біблійного товариства: «Не варто очікувати, не бажано, щоби новий переклад Біблії багато проникало людського, це аксіома для всіх перекладачів на всі часи».

Сьогодні люди потребують Біблії сучасною мовою. Якщо порівняти українську мову в ХІХ столітті і сьогодні, то вона значно змінилася. Так само мають оновлюватись і переклади Святого Письма.

Дмитро Цолін – доктор філологічних наук із Національного університету «Острозька академія»: «Є багато сучасних перекладів на сучасну англійську мову. Вони робляться не з тою метою, що, наприклад, King James Version, скажімо, переклад Короля Якова, став геть незрозумілим. Ні. Вони робляться з тою метою, що сучасна англійська мова звучить інакше».

Василь Луцишин – віце-президент Українського біблійного товариства: «Головною причиною є те, що мова розвивається. З приходом до активного суспільного релігійного духовного життя нових поколінь переклад Біблії на сучасну мову є вкрай необхідним для того, щоби довести Слово Боже до кожного жителя

Християнські церкви України, які є членами Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій, ухвалили рішення, що 2018

рік буде роком Божого Слова в Україні. Українці мають потребу у виданнях Біблії та розумінні цієї книги.

Анатолій Райчинець – заступник генерального секретаря Українського біблійного товариства: «Ми бачимо навіть потребу як в друкуванні і розповсюдженні Біблії, так і в її піднесенні або популяризації Біблії, щоб як молоде покоління, так люди старші, люди похилого віку, десь розуміли, що є Біблія, що це за книга»

Василь Луцишин – віце-президент Українського біблійного товариства: «Ми плануємо якраз в 2018 році закінчити вже повністю переклад із єврейського тексту, з єврейської мови, з масоретського тексту Біблію на сучасну українську мову. Нам залишилося вже небагато».

Іноді важко зрозуміти Біблію. Можна зустріти незнайомі слова, які вже давно вийшли з ужитку. Експерти радять користуватися кількома перекладами Біблії. Їх можна так само придбати в друкованій версії або скачати в Інтернеті.

Василь Луцишин – віце-президент Українського біблійного товариства: «Для кращого розуміння волі Божої, яка подається у Святому Письмі, у перекладах наших Біблій, звичайно, бажано читати всі переклади. Якщо немає можливості повністю перечитувати той чи інший переклад, хоч би фрагментами. Якийсь, наприклад, маючи різні переклади, якийсь момент, який незрозумілий для нас в одному перекладі, може проявитись більш зрозумілим в іншому перекладі».

**Оксана Соловйова, Максим Балаклицький, Микола Івахненко,
Віктор Кармазенюк, “Вісті надії”**